

Vědecké zasedání »Populační vývoj Českých zemí«

Komise pro historickou demografii vědeckého kolegia historie ČSAV a odborná skupina pro historickou demografii Čs. demografické společnosti při ČSAV uspořádaly 14. a 15. dubna 1987 vědecké zasedání „Populační vývoj Českých zemí (do roku 1914)“. Program byl rozdělen do čtyř částí, z nichž jednotlivé byly věnovány 1. obyvatelstvu Českých zemí v pravěku, 2. obyvatelstvu Českých zemí za raného a vrcholného feudalismu, 3. obyvatelstvu Českých zemí za pozdního feudalismu a 4. obyvatelstvu Českých zemí od počátku průmyslové revoluce do vzniku Československa. V prvních dvou částech, které se také zabývaly středověkou problematikou, odezněly tyto referáty:

- M. Buchvaldek, K demografickému vývoji v pravěku Čech,
M. Stloukal, Demografická charakteristika staroslovanských populací,
J. Kudrnáč, Vývoj slovanského osídlení na Pražsku a Českobrodsku v 6. až 10. století,
Z. Boháč, Vývoj osídlení do poloviny 14. století,
J. Čechura, Základní rysy demografického vývoje do konce 15. století,
V. Nekuda, Příčiny a důsledky zanikání středověkých osad.

V bohaté diskusi, která se rozvinula ke každému z tématických celků, se hovořilo i o mnoha problémech, které překračovaly za hranice dané názvy referátů, středem pozornosti pak byla otázka početnosti obyvatelstva Českých zemí v jednotlivých historických periodách. Odhady, které vycházejí z nových studií, jsou celkově vyšší, než bylo dosud obvyklé, což se nutně musí odrazit i ve výkladu některých historických procesů. Vědecké zasedání o populačním vývoji Českých zemí bylo zejména v první polovině hojně navštíveno nejen demografy, nýbrž i historiky a archeology.

MILAN STLOUKAL

Opavské setkání zájemců o problematiku středověkých fortifikací

Československá historická společnost při ČSAV, její ostravsko-opavská pobočka, uspořádala dne 14. dubna 1987 diskusní setkání zájemců o problematiku středověkých hradů i drobných středověkých opevnění na severní Moravě a ve Slezsku. Akce, určená pro užší kolektiv badatelů-historiků, archeologů i historiků umění, se uskutečnila v zasedací síni Slezského ústavu ČSAV v Opavě.

Jednání proběhlo formou diskuse, během níž vykrytalizovaly určité problémové okruhy, na které by se měla soustředit eventuální příští setkání. Zde by již k těmto úžeji vymezeným okruhům byly proneseny předem připravené vstupní referáty, na nichž by se dalo dále stavět a diskutovat. Takto první setkání přispělo k užitečné výměně zkušeností a názorů i ke zformování badatelských záměrů a pracovních podnětů. Soustředilo se ponejvíce na hrady, sledované z pohledu historického, archeologického i stavebně-historického, drobná opevnění poněkud ustupovala do pozadí.

Lze doufat, a hlas účastníků v tomto směru byl jednoznačný, že další střetnutí, jejichž účelnost a přínosnost je zřejmá, se budou realizovat v dohledné době.